

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ACORD Nr. 2001
din 05.06.2001

**între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria
privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor***

Publicat : 30.12.2002 în Tratatate Internationale Nr. 29 art Nr : 11 Data intrarii in vigoare :
01.08.2002

** În vigoare pentru Republica Moldova din 01 august 2002.*

*Republica Moldova și Republica Austria, denumite în continuare "Părți Contractante",
dorind să creeze condiții favorabile extinderii mai largi a colaborării economice între cele două Părți
Contractante;*

*conștiente de faptul că promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor pot întări disponibilitatea de
a efectua asemenea investiții și prin aceasta ar aduce o contribuție importantă la dezvoltarea relațiilor
economice,*

au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1
Definiții

În scopul prezentului Acord:

- 1) noțiunea *investiție* include toate valorile patrimoniale și în special, dar nu în exclusivitate:
 - a) proprietatea mobilă și imobiliară, precum și alte drepturi de proprietate, așa ca ipoteci, drepturi de reținere, gajuri, drepturi de uzufruct și drepturi similare;
 - b) cote-părți și alte tipuri de participare la întreprinderi;
 - c) creanțe privind banii, care au fost transmiși pentru a crea o valoare economică, sau creanțele privind prestările, care au o valoare economică;
 - d) drepturile de proprietate intelectuală și industrială, definite în acordurile multilaterale încheiate în cadrul Organizației Mondiale pentru Proprietatea Intelectuală, în special, dar nu în exclusivitate: drepturile de autor, mărcile comerciale, brevetele, modelele industriale, precum și procedeele tehnice, know-how, secretele comerciale și goodwill;
 - e) concesiuni de drept public în vederea explorării, extragerii sau exploatării resurselor naturale;
 - 2) noțiunea *investitor* desemnează:
 - a) orice persoană fizică, care, în conformitate cu prevederile legale ale Republicii Moldova, deține cetățenia Republicii Moldova și efectuează o investiție pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;
 - b) orice persoană juridică constituită în conformitate cu legislația Republicii Moldova și având sediul pe teritoriul său, care efectuează o investiție pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;
- cu referință la Republica Moldova:
- cu referință la Republica Austria:

a) orice persoană fizică, care, în conformitate cu prevederile legale ale Republicii Austria, deține cetățenia Republicii Austria și care efectuează o investiție pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;

b) orice persoană juridică sau societate de persoane constituită în conformitate cu legislația Republicii Austria și având sediul pe teritoriul său care efectuează o investiție pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;

c) orice persoană juridică sau societate de persoane constituită în conformitate cu prevederile legislației uneia dintre Părțile Contractante sau a unei țări, în care unul dintre investitorii nominalizați la paragrafele a) sau b) exercită o influență de conducere;

3) noțiunea *venituri* definește câștigurile obținute din investiții și, în special, dar nu în exclusivitate, profiturile, dobânzile, creșterile de capital, dividendele, tantiemele, taxele de licență și alte remunerări;

4) noțiunea *expropriere* include și naționalizarea sau orice altă măsură cu consecințe similare;

5) noțiunea *fără întârziere nejustificată* înseamnă îndeplinirea formalităților necesare pentru transferarea plăților într-o perioadă de timp util. Această perioadă va începe în ziua în care se va depune cererea de a transfera plata și nici într-un caz nu poate depăși o lună de zile.

6) noțiunea *teritoriu* înseamnă teritoriul Părții Contractante, inclusiv marea teritorială și orice spațiu maritim în afara mării teritoriale a acestei Părți Contractante, în care Partea Contractantă exercită, în conformitate cu dreptul internațional, drepturi suverane și jurisdicție.

Articolul 2

Promovarea și protejarea investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă va promova, în măsura posibilităților, în teritoriul său investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante, va admite aceste investiții în conformitate cu legislația sa și, în fiecare caz, le va acorda un tratament just și echitabil.

2) Investițiile, conform articolului 1, alineatul 1), și veniturile provenite din acestea vor beneficia de protecția deplină a prezentului Acord. Același lucru e valabil, fără a prejudicia prevederile alineatului 1), și în cazul reinvestirii unor astfel de venituri, precum și a veniturilor derivate din acestea. Extinderea, modificarea sau transformarea unei investiții din punct de vedere juridic va fi tratată ca o nouă investiție.

Articolul 3

Tratamentul investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă va oferi investitorilor celeilalte Părți Contractante și investițiilor acestora un tratament nu mai puțin favorabil decât investitorilor proprii și investițiilor lor sau decât investitorilor unei terțe țări și investițiilor lor.

2) Prevederile alineatului 1) nu pot fi interpretate în sensul de a obliga o Parte Contractantă să acorde investitorilor celeilalte Părți Contractante și investițiilor acestora un avantaj prezent sau viitor al unui tratament, preferință sau privilegiu, rezultând din:

a) o uniune vamală, o piață comună, o zonă de comerț liber sau apartenența la o comunitate economică;

b) un acord internațional, o înțelegere interstatală sau o normă internă privind impozitele;

c) un regulament privind facilitarea traficului de frontieră.

Articolul 4

Compensația

1) Investițiile investitorilor unei Părți Contractante nu pot fi supuse exproprierii pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, decât în interes public în baza unei proceduri legale, fiind compensate.

2) Compensația trebuie să corespundă valorii de piață veridice a investiției calculate nemijlocit înaintea momentului sau în momentul când hotărârea de expropriere este anunțată sau când exproprierea iminentă a devenit cunoscută public, în funcție de ce se întâmplă mai întâi, așa cum rezultă din principiile recunoscute de evaluare, care cuprind capitalul investit, valoarea reprocurării, creșterea valorii, profiturile curente, goodwill și alți factori relevanți, în cazul, când plata compensației se va reține, compensația va fi de o așa mărime, care nu-l va pune pe investitor într-o situație mai dezavantajoasă decât atunci, când această compensație ar fi fost vărsată imediat la momentul exproprierii. Pentru a atinge acest scop, compensația va include și dobânzi la procente obișnuite, dar, totuși, în orice caz, nu mai mici decât rata LIBOR sau echivalentul ei din momentul exproprierii și până la momentul plății. Compensația stabilită definitiv va fi vărsată investitorului imediat în valută liber convertibilă și va fi liber transferabilă, fără reținere. Fixarea și vărsarea compensației trebuie să fie prevăzute într-o manieră adecvată, cel mai târziu în momentul exproprierii.

3) În cazul în care o Parte Contractantă expropriează activele averii unei societăți, care, conform articolului 1, alineatul 2) al prezentului Acord, este considerată ca fiind o societate a acestei Părți Contractante și în care un investitor al celeilalte Părți Contractante deține cote-părți, atunci se aplică

prevederile alineatului 1), în așa fel încât să fie asigurată o compensație corespunzătoare pentru acest investitor.

4) Investitorul are dreptul să solicite verificarea legalității exproprierii prin organele competente ale Părții Contractante, care a dispus exproprieria.

5) Investitorul are dreptul să solicite verificarea mărimii compensației și modalităților de plată prin organele de resort ale Părții Contractante, care a dispus exproprieria, sau prin intermediul unei Curți Internaționale de Arbitraj, în conformitate cu articolul 9 al prezentului Acord.

Articolul 5

Compensația pentru prejudicii sau pierderi

1) Dacă investițiile investitorilor uneia dintre ambele Părți Contractante suferă o daună sau o pierdere pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cauzate de război sau de alte conflicte armate sau de o stare de urgență națională, revoltă, tumult, răscoală sau evenimente similare, lor li se asigură un tratament privind restituirea, despăgubirea, compensația sau altă reglementare din partea ultimei Părți Contractante nu mai puțin favorabilă decât acela, pe care ultima Parte Contractantă îl asigură propriilor investitori sau investitorilor unui stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil.

2) Indiferent de alineatul 1), investitorii unei Părți Contractante, care au suferit o daună sau pierdere pe teritoriul celeilalte Părți Contractante cauzată de unul din evenimentele enumerate în alineatul menționat prin:

a) confiscarea proprietății lor sau a unei părți a acesteia de către forțele armate sau organele ultimei Părți Contractante, blocarea aprovizionărilor vitale importante de către ultima Parte Contractantă sau

b) distrugerea proprietății lor sau a unei părți a acesteia de către forțele armate sau organele ultimei Părți Contractante, nefiind aceasta cauzată de ostilități militare sau nefiind necesară în circumstanțele create, primesc restituire imediată sau o compensație imediată și adecvată, dacă nu este posibilă o restituire pentru dauna sau pierderea suferită. Plățile rezultate urmează să fie efectuate în valută liber convertibilă și să fie liber transferabile fără întârziere nejustificată.

Articolul 6

Transferul

1) Fiecare Parte Contractantă va garanta investitorilor celeilalte Părți Contractante liberul transfer fără întârziere nejustificată, în valuta liber convertibilă, al plăților în legătură cu o investiție, în special, însă nu în exclusivitate,

- a) al capitalului și al sumelor suplimentare destinate menținerii sau extinderii investiției;
- b) al sumelor destinate acoperirii cheltuielilor legate de administrarea investiției;
- c) al veniturilor;
- d) al sumelor destinate rambursării împrumuturilor;
- e) al sumelor rezultate din lichidarea totală sau parțială sau din înstrăinarea investiției;
- f) al despăgubirilor prevăzute de articolul 4, alineatul 1) al prezentului Acord;
- g) al plăților în baza aplanării unui conflict.

2) Plățile, conform prezentului articol, se vor efectua la cursul de schimb din ziua, în care se realizează plata transferului pe teritoriul Părții Contractante, de la care acestea se efectuează.

3) Cursul de schimb va fi stabilit în conformitate cu cotările burselor de pe teritoriul fiecărei Părți Contractante sau în subsidiar cotările, care corespund sistemului bancar de pe teritoriul fiecărei Părți Contractante. Taxele bancare vor fi juste și potrivite.

Articolul 7

Subrogarea

Dacă o Parte Contractantă sau una din instituțiile împuternicite ale ei efectuează plăți investitorului său în baza unei garanții pentru o investiție pe teritoriul altei Părți Contractante, cealaltă Parte Contractantă recunoaște, fără să limiteze drepturile investitorului Părții Contractante întâi numite din articolul 9 al prezentului Acord și drepturile Părții Contractante întâi numite din articolul 10 al prezentului Acord, transmiterea tuturor drepturilor sau pretențiilor acestui investitor în baza legii sau a tratatelor juridice asupra primei Părți Contractante. De asemenea, cealaltă Parte Contractantă recunoaște subrogarea Părții Contractante întâi numite în toate aceste drepturi sau pretenții, pe care Partea Contractantă întâi numită are dreptul să le exercite în aceeași măsură ca și predecesorul său de drept. Pentru transferul plăților datorate respectivei Părți Contractante pe baza drepturilor subrogate se aplică, prin analogie, articolele 4, 5 și 6 ale prezentului Acord.

Articolul 8

Alte obligații

1) În cazul, în care rezultă din prevederile legale ale uneia dintre Părțile Contractante sau în baza unor obligații de drept internațional, care există pe lângă prezentul Acord între Părțile Contractante, sau urmează să se stabilească în viitor o reglementare generală sau specială, în baza căreia investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante trebuie să fie tratate mai favorabil decât prevede prezentul Acord, atunci respectiva reglementare are prioritate față de prezentul Acord în măsura, în care este mai favorabilă.

2) Fiecare Parte Contractantă va respecta orice obligație contractuală, pe care și-a asumat-o față de un investitor al celeilalte Părți Contractante în legătură cu investițiile agreeate pe teritoriul său.

Articolul 9

Reglementarea diferendelor legate de investiții

1) Diferendele legate de investiții apărute între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante se vor reglementa, pe cât posibil, între părțile implicate pe cale amiabilă.

2) Dacă un diferend conform alineatului 1) nu poate fi reglementat în decurs de șase luni de la data notificării scrise a pretențiilor suficient definite, diferendul va fi supus, la cererea Părții Contractante sau a investitorului celeilalte Părți Contractante:

a) unui proces de conciliere sau arbitraj la Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor legate de Investiții, instituit prin Convenția pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și resortisanții altor state, deschisă spre semnare la Washington la 18 martie 1965. În cazul unui proces de arbitraj fiecare Parte Contractantă își dă anticipat prin acest Acord consimțământul ireversibil ca diferendele legate de investiții dintre o Parte Contractantă și un investitor să fie supuse Centrului menționat chiar și fără existența unei înțelegeri individuale de arbitraj între Partea Contractantă și investitor. Acest consimțământ conține renunțarea la solicitarea, că procedurile interne administrative sau judecătorești au fost epuizate; sau

b) unui proces de arbitraj compus din trei arbitri, conform regulilor de arbitraj ale UNCITRAL, care sunt în vigoare și conțin ultima schimbare acceptată de ambele Părți Contractante la momentul cererii de a deschide procesul de arbitraj, în cazul unui proces de arbitraj, fiecare Parte Contractantă își dă anticipat prin acest Acord consimțământul ireversibil ca diferendele legate de investiții dintre o Parte Contractantă și un investitor să fie supuse arbitrajului menționat chiar și fără existența unei înțelegeri individuale de arbitraj între Partea Contractantă și investitor.

3) Hotărârea arbitrajului este definitivă și obligatorie; ea va fi executată conform legislației naționale; fiecare Parte Contractantă va asigura recunoașterea și îndeplinirea hotărârii de arbitraj în conformitate cu prevederile legale respective.

4) Partea Contractantă implicată în diferend nu poate la nici o etapă a procesului de conciliere sau arbitraj, sau a executării hotărârii arbitrale să folosească ca argument faptul că investitorul, care reprezintă partea adversă în diferend, în baza unei garanții, a primit o despăgubire parțială sau totală a pagubei suferite.

Articolul 10

Reglementarea diferendelor dintre Părțile Contractante

1) Diferendele dintre Părțile Contractante referitoare la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord se vor reglementa, în măsura posibilităților, prin tratative amiabile.

2) Dacă un diferend, potrivit alineatului 1), nu va fi reglementat, timp de șase luni, acesta, la solicitarea uneia dintre Părțile Contractante, va fi supus unui Tribunal de arbitraj;

3) Tribunalul de arbitraj va fi constituit de la caz la caz, precum urmează: fiecare Parte Contractantă va numi un membru și ambii membri vor conveni asupra unui cetățean al unui stat terț în calitate de președinte. Membrii vor fi numiți în decurs de două luni de la data, la care una dintre Părțile Contractante a notificat celeilalte intenția sa de a supune diferendul unui Tribunal de arbitraj. Președintele va fi numit în decursul celor două luni următoare.

4) În cazul, în care termenii prevăzuți în alineatul 3) nu vor fi respectați, în lipsa altei înțelegeri, fiecare Parte Contractantă poate să se adreseze Președintelui Curții Internaționale de Justiție pentru a face numirile necesare. Dacă Președintele Curții Internaționale de Justiție este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau, din alte motive, este împiedicat să exercite această funcție, atunci Vicepreședintele sau, în cazul în care acesta este împiedicat, membrul Curții Internaționale de Justiție cu cea mai mare vechime în muncă va fi invitat în aceleași condiții să facă numirile necesare.

5) Tribunalul de arbitraj determină singur propria procedură.

6) Tribunalul de arbitraj adoptă deciziile în baza prezentului Acord, precum și în baza regulilor general recunoscute ale dreptului internațional.

Deciziile se adoptă prin majoritate de voturi, sunt definitive și obligatorii.

7) Fiecare Parte Contractantă suportă cheltuielile legate de membrul său și reprezentarea sa la

procedura de arbitraj. Cheltuielile legate de președinte, precum și celelalte cheltuieli vor fi suportate de către ambele Părți Contractante în părți egale. Tribunalul poate, totuși, să stabilească o altă modalitate de repartizare a cheltuielilor prin hotărârea sa.

Articolul 11

Aplicarea prezentului Acord

1) Prezentul Acord se aplică investițiilor care, în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante, au fost efectuate de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante înainte sau după intrarea acestuia în vigoare.

2) Părțile Contractante nu sunt obligate prin prezentul Acord în măsura în care acest lucru nu este compatibil cu legislația respectivă în vigoare a Uniunii Europene (UE).

3) În cazul incertitudinilor privind acțiunile alineatului 2), Părțile Contractante vor iniția un dialog respectiv.

Articolul 12

Intrarea în vigoare și durata

1) Prezentul Acord trebuie să fie ratificat și va intra în vigoare în prima zi a lunii a treia, care urmează după luna, în care a avut loc schimbul instrumentelor de ratificare.

2) Acordul va rămâne în vigoare pentru zece ani. După expirarea acestora el va fi prelungit pentru o perioadă nelimitată și poate să fie denunțat de către fiecare Parte Contractantă printr-o notificare, în scris, prin canale diplomatice, respectând termenul de denunțare de douăsprezece luni.

3) Pentru investițiile, care au fost efectuate până la momentul încetării valabilității prezentului Acord, prevederile articolelor de la 1 la 11 ale prezentului Acord continuă să fie aplicate pentru încă o perioadă de douăzeci de ani, începând cu data încetării valabilității Acordului.

Întocmit la Chișinău, la 5 iunie 2001, în două exemplare originale, fiecare în limbile moldovenească și germană, ambele texte fiind egal autentice.